

איזו הפתעה!

ב שבועות האחרונים התנהל דו־קרב מרתק מעל דפי העיתונות ובתוכנית הטלוויזיה מוסף המוספים. צבי זמיר, מי שהיה ראש־המוסד בימי מיל־חמת יום־הכיפורים, הגיב על ההאשמות החד מורות שהעלה נגדו יואל בן־פורת, מראשי אגף־מודיעין של צה"ל (אמ"ן). הוא איים לתבוע דריון על הוצאת לשו־הרע. בן־פורת טען כי זמיר קיבל מראש ידיעות

כדי לקבל פרטים נוספים. אילו גוייסו כוחות־המילואים של צה"ל באותו יום שיש בכוקר — 32 שעות לפני שהמילחמה פרצה בפועל — היו הכוחות נמצאים במקומם כדי לקדם את פני הרעה. יתכן שהמצרים לא היו מצליחים לעבור את התעלה, שקו בר־לב לא היה נופל, שחייהם של מאות חיילים היו ניצלים. יתכן גם שה מצרים והסורים כלל לא היו פותחים במיל־חמה, אילו נכחו לדעת שאכר להם גורם־ההפתעה.

על כל אלה השיב זמיר: להדי"ם. אין שחר לטענות אלה. הוא לא קיבל את הידיעה, המוזכרת עליידי בן־פורת.

נכון שהיו ידיעות. אבל ידיעות יש תמיד בשפע. לפני יום־הכיפורים הגיעו למוסד ידיעות רבות, מהן שהצביעו על התקפה קרובה,

אצלנו הריחה ועדת־אגרנט את ראש אמ"ן וכמה מעוזריו. ראש־המוסד לא נפגע כלל. בן־פורת טוען שהוא מקדם בכרכה מי־שפט־דיכה, כדי שהרברים יבוררו עד תום בבית־המישפט. זמיר אומר שהוא מעדיף כור־רות מטעם אחד מחברי ועדת־אגרנט. ראש־הממשלה מונע גם זאת וגם זאת, בלי ספק לפי דרישת ראשי קהילת־המודיעין.

דוח ועדת־אגרנט לא פורסם עד היום. דב־רים שהתרחשו לפני 16 שנים נשארים בגדר סוד כמוס.

הוויכוח הנוכחי הוא כקצף על פני המים. אין הוא יורד למצולות, שבהן התרחשו הדברים האמיתיים.

מי משקר — ראש־המוסד לשעבר, האלוף צבי זמיר, או מי שהיה ראש יחידה באמ"ן, תת־אלוף יואל בן־פורת? דבר אחד בטוח: אלפים נהרגו ונפצעו בגלל הפאשלה, שעליה המריבה

אורי אבנרי

יין שנגע לתפקידו אז בחברת־הספנות צים. דדו, רמטכ"ל יום־הכיפורים, הודח עליידי ועדת־אגרנט. הוא יושב בבית תו ממורמר ומדוכא. בעבור זמן מת מהתקף־לב מאסיבי (ויש אומרים: מלב שבור).

אהבתי את דדו, כפי שאהבוהו כל מכריו. לא נמנית עם ידידיו הקרובים, אך מדי פעם נפגשנו, והיתה לי ההרגשה כי יש בינינו סימ־פאטיה.

באותו ביקור בביתו, אחרי ששוחחנו על הפרשה בצים (המעילה הגדולה של מיכאל צור), נפתח דדו לפתע ושפך את ליבו.

הוא סיפר לי על החומר שהיה מצוי בתיקי אמ"ן ערב מילחמת יום־הכיפורים, ושהועלם ממנו עליידי ראשי אמ"ן. הוא לא דיבר על המידע שנאסף בחו"ל מפי מרגלים (נושא הוויכוח בין זמיר ובן־פורת) אלא על המידע שנאסף בשדה־הקשבת־בפה פעור.

למדתי מדבריו שצה"ל ידע על מקום הי מצאה של כל יחידה, וגם הקטנה ביותר, של הצבא המצרי. צה"ל הכיר היטב את תוכנית־התקפה המצרית, והידיעות אישרו שכל יחידה מצרית נמצאת בדיוק בנקודת־הזינוק

מהן שהצביעו בכיוון הפוך. אי־אפשר היה לדעת אילו ידיעות נכונות, ואילו לא. ההערכה קבעה שלאפשרות־המילחמה יש "סכירות נמוכה".

רק למחרת קיבל זמיר את הידיעה המשכ־נעת, ואו גוייסו המילואים. זה היה מאוחר מדי — מה גם שראש־המוסד לא ידע כי המצרים והסורים היוזו ברגע האחרון את מועד־התקפה ממוצאי יום־הכיפורים לצהריים. בן־פורת הבחיש את טענות זמיר, ולמעשה אמר שזמיר משקר.

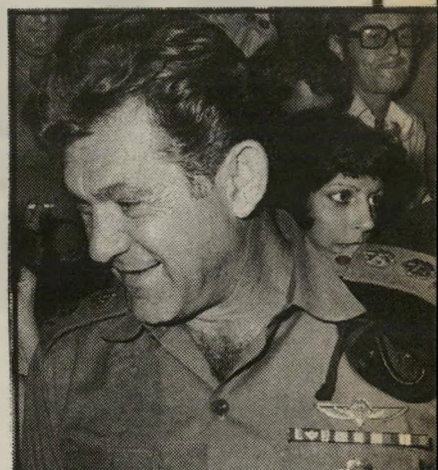
ע יוד לפני שנכנסים לפרטים, יש לומר כי הוויכוח כולו מדהים.

ביום הכיפורים ואחריו נהרגו ונפצעו אלפי חיילי־צה"ל בשדה־קרב שהיה תופת. המחרי לים של ראשי קהילת־המודיעין גרמו לכך כמישרין.

חובבי־קונספירציה יכולים לטעון כי ההסבר המתבקש הוא שראשי המוסד ואמ"ן פעלו בשורות האויב. אבל האמת מדהימה הרבה יותר. בתקופתו של עריץ כמו סטאלין בורדיא היו מוציאים להורג את ראשי המוסד ואמ"ן.

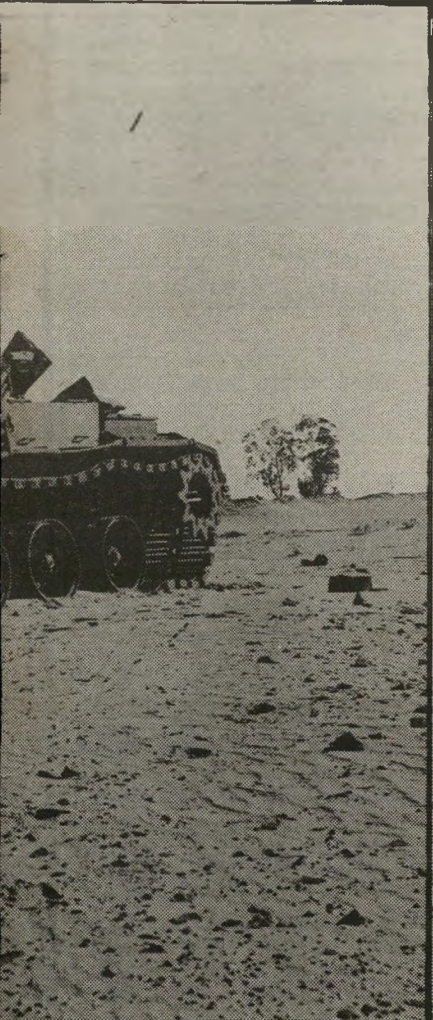
גולדה היא לא רצתה לשמוע

דדו לא אמרו לי כלום

על כוונת המצרים והסורים לפתוח במילחמה. זמיר קיבל, לדבריו, ידיעה מפורשת וחד־מש־מעית עוד ביום השישי, בשעות הקטנות של הבוקר, שעליפיה עומדת המילחמה לפרוץ למחרת היום. הידיעה באה מפי מקור בכיר, מוסמך ביותר.

זמיר היה חייב להעביר ידיעה זו מייד לראש־הממשלה דאז (גולדה מאיר), ולמוסדות־המודיעין האח־רים. אבל הוא גנז את הידיעה. זה תמוה שבעתיים מפני שברר־כלל זמיר בא אל ראש־הממשלה בכל עניין קטן. ואילו במיקרה זה לא זה כלבר שהעלים את הידיעה החיונית הזאת מראש־הממשלה, אלא שגם נטש את מישמרתו ויצא לחו"ל, כנראה

כל זה, כך סיפר לי דדו, הועלם ממנו. אילו ידע ערב יום־הכיפורים ולוא חלק מן הדברים האלה, היה מגיים את המילואים ומקרב את הכ־לים לזירת־הקרב בעוד מועד.

א אז, כדירתו של דדו, כמו עכשיו, לש־מע ההאשמות ההרדיות של זמיר ובן־פורת, עלתה בראשי השאלה: איך זה יכול היה לקרות? אם נפסול את ההנחה שכמה מן המעורבים היו סוכנים שתולים של ברית־המועצות, מצ־